

West-Brabantse *Streekwoorden*

West-Brabantse ***Streekwoorden***

Michel de Koning & Cor Swanenberg

met illustraties van L.E.O. Faes

1^e druk

2004

Uitgeverij Van de Berg Almere Enschede

Illustraties: L.E.O. Faes

In de serie ***Streekwoorden*** zijn de volgende delen verschenen:

Twentse *Streekwoorden*

Drentse *Streekwoorden*

Achterhoekse *Streekwoorden*

Oost-Brabantse *Streekwoorden*

Grunneger *Streekwoorden*

Westfriese *Streekwoorde*

Stellingwarver *Streekwoorden*

Zeeuwse *Streekwoorden*

West-Brabantse *Streekwoorden*

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Koning, M. de, en C. Swanenberg

West-Brabantse *Streekwoorden* ; M. de Koning en C.. Swanenberg - Almere/Enschede :
Van de Berg

Illustraties: L.E.O. Faes

ISBN 90-5512-198-3

NUR 525

Trefw.: spreuken, zegswijzen, korte verhaaltjes, humor ; Brabants

ISBN 9055121983

© Michel de Koning, 2004 Wouwse Plantage

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of welke andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

www.streekboeken.nl & www.uitgeverijvandeberg.nl

Om te begiene

D'n uitgever wou gèeren 'n boekske meej spreekwoorde en uitdrukkinge die in West-Braobàànt gebrùkt worre. Da zou 'm goed uitkomme, waant d'r wààr al 'n boekske meej Oostbraobààanse *streek*woorden van zijn op de mart. Cor Swanenberg ààr daor aol 't wààrk vor gedaon.

Op de Braobààanse spreukekelender van Cor Swanenberg staon ieder jaor gèèf wa spreekwoorden uit West-Braobàànt. Cor von 'r nogal wa in de stukskes van dr. Hans Heestermans vor de kràànt. Ok kreeg ie spreekwoorde van Frans Verschuren, Piet Michielsen, John Knappers en ok 'n paor van mijn. Dùrrom staot de naam van Cor Swanenberg op 't titelblad. Wij emme uit die inzendinge 'n keus gemaakt. Vedder em ik zelf ne lijst meej uitdrukkinge bij mekaore gezocht. 'n Paor kommen uit de boeke van Kees Hoeckx, de rest uit m'nen eigen koker.

Buite dees spreekwoorde zijn 'r netuurlek nog mar zat ààndere te viene. Mar 't moog gin dik boek worre, vandaor.

Ok em ik nog ennigte veraoltjes vor di boekske geschreve en uit 'n boekske van mijn da jammer genogt uitgekocht is, em ik wa veraole gebrùkt. Sommigte daor-

van em ik naoveteld, ze zijn eigelek van mjister Alfons Tireliren uit Essen. De rest em ik zelf vezonne.

Dialect goed spelle val nog nie meej. Vor di boekske em ik zo veul mogelek gekeke naor de ”referentiespelling” vor aolle Braobàånse dialecte. De regels die daor bij worre, staon in ’t boek *Hoe schrijf ik mijn dialect?* van uitgeverij Acco, Leuven/Amersfoort. Ge kun ’t bestelle bij de boekwienkel of bij ’t *Noordbrabants Genootschap* in Den Bosch.

Cor Swanenberg en ikke ope, da ge veul leut aon di boekske zult beleve. ’t Beste en tot ne volgende kjiir.

Michel de Koning

Balkum/Pindùrp, Beloke Paose 2004

West-Braobaanse spreekwoorden en uitdrukkinge

Vlug op z'n pèrdje zitte.

Vlug op zijn paardje zitten.

Gauw boos worden.

'm Broene.

Door een brandnetel geprikt worden.

Zijn neus stoten; een teleurstelling moeten verwerken.

De piekeleej uit zijn.

Er vandoor zijn, als er iets van je verwacht wordt;

ook: sterven.

't Is wir oremus.

Het is weer oremus.

Er zijn weer grote problemen die om een oplossing vragen.

(Oremus = laat ons bidden; God moet uitkomst bieden)

Ik zien 'r al n'n aop van gruuje.

Ik zie er al een aap van groeien.

Dat kan alleen maar mislukken.

IJ gieng van de lantèère.

Van de mugge naor de bliendaoze.

Van de muggen naar de dazen.

Van kwaad tot erger.

IJ is kasje zestien.

Hij is kastje zestien

Hij is gestorven.

Jimmaol tirrebus zijn.

Helemaal tirrebus zijn.

*In verre gaande staat van dronkenschap verkeren; ook:
aan het einde van zijn krachten zijn.*

A't mar waar is zienge z'in de jodekerk.

Als het maar waar is, zingen ze in de jodenkerk(= de synagoge).

*Wordt gezegd, als men aan iemands woorden ernstig
twijfelt.*

IJ gieng van de lantèère.

Hij ging van de lantaren.

Hij ging er snel vandoor.

Zo dwars as 'n ekke.

Zo dwars als een hek.

Zeer dwars zijn.

D'r ouw 'n vienk op oewe zolder.

Er houdt een vink op je zolder.

Er zit een gat in het zitvlak van je broek.

Dà zal oe kòontje vaore.

Dat zal je kontje varen.

Je zult terugverlangen naar hoe het eerst was.

Mi z'ne zekel nao d'n woost komme.

Met zijn sikkkel na de oogst komen.

Er te laat bij zijn.

Z'n àarten uit emme.

Zijn erwten uit hebben.

Niet meer welkom zijn; het verbruid hebben.

Duveltjeskermis/kermis in d'el.

Duiveltjeskermis/kermis in de hel.

Het regent, terwijl de zon schijnt.

Draad krijgje.

Draad krijgen.

Door een moeilijk karwei veel van je lichamelijke energie verliezen.

Meej 'n ram zitte.

Met een ram zitten.

Met een inzinking te kampen hebben.

De rui dur zijn.

De rui door zijn.

Een moeilijke periode achter zich laten.

'k Em veul aan 'm verspuùd.

Ik heb veel aan hem verspeeld.

Ik vind dat zijn gezondheid erg achteruitgegaan is, sinds ik hem voor het laatst zag.

IJ eej t'r gin àànd waoter naor.

Hij heeft er geen hand water naar.

Hij kan er niet aan tippen.

**'t Kan nie aolle daoge zondag zijn
en kermis in de week.**

Het kan niet altijd feest zijn.

**We zulle jou vetmeste meej schààrp zàànd
en kietelkeie.**

We zullen je vetmesten met scherp zand en kiezelstenen.

Wordt gezegd tegen iemand die teveel verlangt.

Goed eete, dan kunde bulle kakke.

Goed eten, dan kun je vodden schijten.

Een raad om goed te eten.

[Goed kun je ook opvatten als een zelfstandig naamwoord. Als je kledingstukken zou eten, komen die aan het eind van de spijsvertering als bullen (=vodden) tevoorschijn.]

Da zulle we God en de mulder mar laote scheie.

Dat zullen we God en de molenaar maar laten scheiden.

We zullen de beslissing maar overlaten aan de bevoegde instanties.

Slip slaon.

Slip slaan.

Achter het net vissen.

Ze dwood doen.

Ze dood doen.

*De tijd doden met niksdoen;
ook: niks doen onder werktijd.*

't Spjir t'r wir gèèf.

Het water spat daar weer flink op.

*Er is daar een flinke ruzie;
de spanningen lopen er hoog op.*

't Nààuw t'r.

Het nauwt er.

Er is ruzie; de spanningen lopen er hoog op.

IJ reej ok wir meej.

Hij reed ook weer mee.

*Ze hadden het weer over hem tijdens
hun roddelpratjes.*

Van gin out pijle wete te maoke.

Van geen hout pijlen weten te maken.

Zich met iets geen raad weten.

IJ luld'as ne knikker die ààrbààrg oudt.

Hij lult als een knikker die herberg houdt.

Hij kletst zo maar een eind weg.

Motte gaon wooie?

Moet je gaan hooien?

Waarom heb je zo 'n haast?

Iemand bij d'n beer brenge.

*Iemand ergens het slachtoffer van maken; het iemand
erg moeilijk maken.*

Beer valle.

Het begeven.

[Wordt bijvoorbeeld gezegd bij motorpech]

'm 'n Neuk geve.

Hem een neuk geven.

Meteen een flink stuk van het werk afmaken.

Nie wijd uit de wei lwoope.

Niet ver uit de wei lopen.

Geen hoogvlieger zijn.

't Is wiet.

Het is wit.

Ze zijn de bovenstebeste vrienden.

Gaon luije.

Gaan luiden.

Navraag naar iets gaan doen; uit gaan vissen hoe het zit.

IJ'aat schelèrte.

Nao ne vergèèrder kom t'r ne vertèèrder.

Na een vergaarder komt er een verteerder.

Wat de voorouders gespaard hebben, maken de nakomelingen op.

Oe zit da kot?

Hoe zit dat kot?

Hoe zit dat precies in elkaar?

IJ'aat schelèrte.

Hij at schelerwten.

Hij at doperwtjes.

Vor de tachtig staon.

Voor de tachtig staan.

Aan een moeilijk karwei moeten beginnen.

[Nadere toelichting: deze uitdrukking heeft met het oude kaartspel tachtigen te maken.]

Gestèert aonkomme.

In staartvorm arriveren.

Op een feest of bij een bezoek binnen komen druppelen.

't Aon z'n streen krijge.

Het aan zijn streen krijgen.

Het op zijn heupen krijgen.

Meej d'n blààuwe waoge naor Geel.

Met de blauwe wagen naar Geel.

Naar het gekkenhuis gebracht worden.

De locht zit nog vol daoge.

De lucht zit nog vol dagen.

Er komen nog gelegenheden genoeg.

IJ scheid jille peeje.

Hij scheid hele wortels.

Hij had het doodsbenauwd.

Da ziet 'r gin vermokkerde-n-uit.

Die ziet er niet mislukt uit.

Dat is een schoonheid.

[Wordt gezegd van een mooie vrouw.]

Ginne puit te biechten emme.

Geen kikvors te biechten hebben.

Niet over enig kapitaal beschikken; geen rooie duit hebben,

Em ik n'n oute mònd?

Heb ik een houten mond.

Krijg ik niks van de tractatie?

't Wiet van z'n ôôge laote zien.

Het wit van zijn ogen laten zien.

Zich geweldig moeten inspannen.

Ne wiete leever emme.

Een witte lever hebben.

Seksueel onverzadigbaar zijn.

Te lui om t'elpe dòndere.

Te lui om te helpen donderen.

Niet vooruit te branden zijn.

De zeege en de wiend van achtere.

De zegen en de wind van achter.

Het ga je in alle opzichten goed.

Om van te kwiele.

Om van te kwijlen.

Het water loopt je uit de mond.

**Agge Wouw op oewe rug ààr ange, zoude naor Bààrge
nie mjr verlange.**

Als je Wouw op je rug had hangen, zou je niet meer naar
Bergen op Zoom verlangen.

*Wordt gezegd, als iemand zijn zin begint met "Ik
wou..."*

**Naor de Klundert kijken of de Willemstad in bràànd
staot.**

Naar Klundert kijken of Willemstad in brand staat.

Behoorlijk scheel kijken.

Daor zijn we nog nie meej aon de nuwen èèrpel.

Daar zijn we nog niet mee aan de nieuwe aardappels.

Daar zullen we nog veel moeilijkheden mee beleven.

Snot en kwiel blèète.

Snot en kwijl huilen.

Tranen met tuiten huilen.

Aflèèges klaor zijn.

Klaar zijn om af te leggen.

Aan het einde van zijn krachten zijn.

IJ ee-g-'t nie òònder de mart g'ad.

Hij heeft het niet onder de markt gehad.

Hij heeft in zijn leven al heel wat ellende meegemaakt.

'n Geit aon de ketting.

Een vrouw in verwachting.

Achter d'n buketuin ligge.

Achter de beukenhaag liggen.

Op het kerkhof liggen.

D'r gruuj gras op z'ne buik.

Er groeit gras op zijn buik.

Hij ligt op het kerkhof.

'n Vlieg aon de làmp.

Een vlieg aan de lamp.

Er zijn moeilijkheden die tot ruzie leiden.

'n Aor in de botter.

Een haar in de boter.

Er zijn moeilijkheden die tot ruzie leiden.

IJ is zo dik as 'n spùrriekoei.

Hij is zo dik als een spurriekoe.

Hij is weldoorvoed.

't Aon z'n klwoote laote drwooge.

Het aan zijn klotten laten drogen.

Zijn plichten verwaarlozen; zijn kansen niet waarnemen.

Iets in 't dak steeke.

Iets in het dak steken.

Ergens van afzien; ergens niet mee doorgaan.

Uit z'n kramme schiete.

Uit zijn krammen schieten.

Plots aan het werk gaan na een periode van niets doen.

We gwooie de botter tege de zolder.

We gooien de botter tegen de zolder.

We zullen flink feesten.

Iemand op de tuin ange.

Iemand op de haag hangen.

Iemand beschimpen of belasteren.

Ge zult dur de kerdons motte.

Je zult door de kerdons moeten.

Je zult narigheid moeten incasseren.

Zo brjééd as Brussel gaon zitte.

Zo breed als Brussel gaan zitten.

Gezegd als iemand veel plaats inneemt.

Jimmaol tenne zijn.

Helemaal ten einde zijn.

Aan het einde van zijn krachten zijn.

Daddis mar schuddekul.

Dat is maar schuddekul.

Dat is maar een slap aftreksel; slappe koffie.

Die eej n'n bessem ingeslikt.

Wuld'n parrelewatske?

Wil je een parrelewatske?

Wil je een borreltje jenever.

Die eej n'n bessem ingeslikt.

Die heeft een bezem ingeslikt.

Die is zo mager als een bezemsteel.

Gao-d-'s 'n bietje ommie.

Ga eens een beetje ommie.

Ga eens een beetje opzij.

De moord, zeej Giebe.

De moord, zei Gieben.

Uitroep van onverschilligheid.

Ik zijn da zo moei as gespooge spek.

Ik ben dat zo moe als uitgespuugd spek.

Ik ben dat vreselijk beu; het hangt me vreselijk de keel uit.

Ik mot eeve m'n wooge verschieete.

Ik moet even mijn ogen verschieeten.

Ik moet even een dutje doen.

Daovetrent zeej de lààndmeter.

Daaromtrent zei de landmeter.

Gezegd bij een vage aanduiding.

Blwoote kòòntjes in 't gras.

Blote kontjes in het gras.

*Een maaltijd van witte boontjes en
sperzieboontjes door elkaar.*

Frèèten as ne Rokfender.

Vreten als iemand uit Rucphen.

Een enorme eetlust aan de dag leggen.

Da nukt de baoker nie at kiend mar gezòònd is.

Dat komt er voor de baker niet op aan, als het kind maar gezond is.

Het gaat niet om details.

IJ gieng van z'ne sus.

Hij ging van zijn sus.

Hij viel bewusteloos.

Die eej aolle blommekes overvloge.

Die heeft over alle bloemetjes gevlogen.

Die heeft alle meisjes het hof gemaakt.

Daor deug gin aor of stèèrt van.

Daar deugt geen haar of staart van.

Daar deugt helemaal niets van.

Da nuk niks.

Dat neukt niets.

Dat geeft niet; dat maakt niets uit.

Wa doet 'r op?

Wat doet er op?

Wat is er aan de hand?

Zon dur 'n spleet, waoter op oew reet!

Zon door een spleet, water op je achterste.

Als de zon zuinig door de wolken schijnt, krijg je regen.

Gij kom zeker van Ette?

Jij komt zeker van Etten?

Jij weet schijnbaar weer van niks; jij houdt je onnozel.

Woot over gat.

Hoofd over gat.

Halsoverkop; heel vlug.

Die eej n'n buik vol bjéene.

Die heeft een buik vol benen.

Die is in verwachting.

't Buist 'r uit.

Het regent heel hard.

Die van niks weete, emme z'in Bredao 't liefste.

Aan wie van niks weten, geven ze in Breda de voorkeur.

Die zich onwetend voordoen, zijn vaak het meest schuldig.

[Nadere toelichting. Die dienen namelijk gevangen gezet te worden in de Koepelgevangenis in Breda]

We fjéeste de manne van de schouw en de komme van de kas!

We feesten de mannen van de schoorsteen en de kommen van de kast.

We maken er met dit feest een heel dolle boel van.

[Met de mannen worden heiligenbeelden bedoeld.]

't Is aommaol jin tut mem.

Het is allemaal een tut mem.

Het is allemaal hetzelfde.

[toelichting: tut mem = Frans voor tout le même]

IJ eej iets in 't vet.

Hij heeft iets in het vet.

Hij is iets van plan.

IJ eej 'n breeje broek aon.

IJ eej 'n breeje broek aon.

Hij heeft een brede broek aan.

Hij is een grote opschepper.

Die eej bij stàarke wiend waaiverlet.

Die heeft bij harde wind toestemming om zijn werk te staken.

Gezegd van iemand met grote uitstaande oren.

IJ eej flienk motte parleeje.

Hij heeft flink moeten parleeën.

Hij heeft flink moeten praten om iets gedaan te krijgen.

VERAOLTJES

Jist iets uit d'ouwe dwoos

Dì veraoltje is al oud, wor. 't Is nog uit de tijd van d'olie-làampe.

Pjirke kwààm tege Kesmus thuis aon de wààrf, toen zullie moeder vroeg of-t-ie nie gàauw om 'n dwooske lucifèrs wou gaon bij de bure. Die wonden 'n menuut of vijf lwoope bij zullie vandaon.

”En affeseerd'n bietjen, eej. Ik mot aol 't ete nog gerjid maoke,” zeej se. ”ik zit ier jimmaol in d'n dònkere en d'r is ginne lucifèr mjir in uis.”

”Jao moeder,” zeej Pjirke, ”ik zijn zo trug”

Zo gezeejd zo gedaon. Efkes laoter wààr Pjirke d'r wir.

Z'n moeder streek ne lucifèr aon om d'olielàamp aon te steke, mar dieje lucifèr gàaf gin vuur. Ze pakte ne nuwe lucifèr, mar 't wààr wir zukke wààrk. Toen a s'al zeuve lucifèrs geprebeerd ààr, begon se te foetere.

”Pjirke, manneke, wa-d-is 'r toch met die lucifèrs? Ze doen 't nie.”

”Da's nou toch straf,” zeej Pjirke, ”ònderwege deeje z't aommaol nog.”

'n Grwoot pak

Mina kon zelf siens kort d'r bodschappe nie mjir doen. Ze liep allaang moeilek, ze d'urfde de fiets nie mjir op en autorije kon zie nie. Omda se niemaand lastig wou valle, belde ze naor Albert Eijn. Z'aar erges in 'n blaoike geleze, da ge zullie mar oefde te belle en ze kwààme aon de deur. En jewel, wor. Ze brochte vor eur meej aolle liefde-n-en plezier de bodschappe thuis. Mina wààr d'r geweldeg over te spreke. Mar op n'n dag brocht de kèèrel die bij eur aolle weken aon uis kwààm, me daor toch 'n grwoot pak zjippoejer meej.

"Och menjirke toch," klaogde ze, "zo'n grwoot pak em ik toch nie nwoodeg! Ik zijn ier mar jimmaol alljin, da witte toch wel."

"Mar vrouwke," zeej d'n bodschappejonge, en ij schudde òònderwijl 's flienk meej 't pak zjippoejer, "da pak zit belaaenge nao nie vol. Wor mar."

D'n dokter kwijt

”Nou em ik toch wa beleefd,” zeej òòns buurvrouw gies-tere tege mijn. ”Ik wààr in ’t ziekenuis in Bààrge(=Bergen op Zoom) meej m’n zuster. Die eej-d-iets aon d’r longe en nou moes ze aon de specialist, eej. En omda’t zukke slecht weer wààr, em ik eur d’r in d’n auto aon toe gereeje. Om tien over tweeje zou z’aon de burt zijn. Mar ’t wier al alf drie en d’r wààr in gin velden of wege n’n specialist te bekenne. Buite kwààm ’t d’r meej bakken uit. Dus wij wachtte mar geduldig af. Kom t ’r daor ’n vpleegster aongelwoope en die zeg tege de sikkreteresse van d’n specialist: ”Ik zijn d’n dokter kwijt. Witte gij soms waor ie uitangt?”

”Ed al òònder ’t afdak van de fietsestalling van ’t perse-neel gekeke?” vroeg de sikkreteresse.

”Oe zo?” vroeg de vpleegster.

”Volges mijn stao-t-ie daor te schuile.”

”Te schuile?”

”Jao, om tweeje ure rwookt ie daor iederen dag z’n sigere-tje, mar ik dèènk, dat nou t’ààrd staot te regene vor ’m om naor biene te komme.”

Alcol is n'n slechten dostlessen

Van de zomer wààr 't ne kjir vegimmes jit, eej. Nou wààr ik op 'n vegaodering en daor zààt ok d'n dirrekteur van de GGD. Ik zeej nao 'n uur vegaodere tegen zijn.: "Ik zou nou toch wel gèeren 'n pilske lusse."

Diejen dirrekteur keek mijn zo's aon en schudde z'ne kop. IJ deej 'n trekske aon z'n sjekske en ij zeej: "Meneer De Koning," en ij trok nog ne kjir , "meneer De Koning, weet u wel, dat alcohol 'n slechte dorstlessen is?"

Gastels rib

"Ik mot van m'n vrouw om bodschappe," bromde Rikus bij de slachter in de wienkel. "Ze noemde n'n jille waslijst op van diengers die ik meej moes brenge en ik dèènk da'k òònderàànd aolles em."

"Zijd echt niks veete, Rikus?" vroeg de vrouw van de slachter.

"Nou g't zèègt," zuchtte Rikus, "ik zou't werèmpel nog veete. Gif mijn ok nog 'n òòns Gastels rib."

En Rikus snapte nie, wùrrem aolleman in de wienkel begon te lache.

't Is toch jullie koei

Toon moes van z'n vaoder meej 'n koei aon de stier bij zullie tweej uize wijerop. Toevallig wààr z'n nichje uit Bredao 'n paor daogen op vekàànsie. Els jitte ze.

"Gaode meschien gèère meej?" vroeg Toon aon eur.

"Jaot, wùrrem nie," zeej Els.

Toon aolde de koei uit de wei en liep dur 'n baontje meej aon wiskàànte struikgewas aon de stier.

Els keek d'r ôôgen uit en Toon kreeg 't gèèf te pakke.

Toen se dur 't baontje trug aon ruis liepe, zeej Toon jil brutaol: "Zal ik nou 's doen wa tie stier deej?"

"Gaod oe gang," zeej Els. "'t Is teslotte jullie koei."

Meria elpt altij

Mien wààr blij dass e indelek toch nog 'n kiend gekregen ààr. Z' ààr gebid en gebid, aol die jaore vor zullie Fientje gebore wier. Ze von't nie mjir as normaol dass Oòns Lief Vrouwke van de Zeg gieng bedàànke, zodrao ze kon. "Bedàànt, Lief Vrouwke" zeej ze wel òònderd kjiirre, "mar jin dieng vien ik toch wel ààrg, òòns Fientje eej rwooi aor. Daor zulde gij ok niks mjir aon kunne veràànderen, eej."

Toen Mien thuis kwààm, maakte ze de brievebus leeg en daor zààt 'n boeksken in van de kapselon van 't dùrp. En wa stond daor in te leze?

"Staat de kleur van uw haar u tegen? Wij weten daar wel raad mee."

"Oòns moeder ààr gelijk," zeej Mien tegen d'r eige, "Meria elpt altij."

Uit 't ei

”Mjister,” ààr ’n jongeske uit groep drie gevroge, ”waor komme de kiendjes eigelek vandaon?”

De mjister keek daor wel van op, van die vraog en ij docht bij z’n eige: ”Oe zal ik da nou ’s vestààndig aonpakke?”

Mar Silvio stook z’ne vienger al op en ij riep: ”Ik weet ’t, mjister, ik weet ’t. Uit ’t ei.”

”Jao, Silvio, en oe witte gij da zo goed?”

”Nou mjister, òòns moeder zeej fleeje week tegen òòns vaoder, dat ’r bij òòns ’n kiendje bij kwààm en toen zeej òòns vaoder: ”Da’s dan zeker van da kieke van ier neffe.”

IJ is echt overal

Avvetoe doen z'op de baosisschool ok nog wel iets aon godsdienst. Da noeme ze nou levesbeschouwieng.

De juffrouw vetelde over God die overal in Z'n scheidung te vienen is.

"Jao kiendere," zeej se, "God is overal"

"Ok op de WC?" vroeg Tineke.

"Nou, eigelek vien ik da wel 'n gek plek vor God" zeej de juffrouw.

"Toch nie, wor," Tineke schudde 's mî t'r kopke. "Giesteren eej-t-Ie bij òns aon de WC gewiest."

"Oe komde daorbij?" vroeg de juffrouw die d'r ôôre nie kon gelwoove.

"Nou, òns moeder deej de deur van de WC open en ze zeej: 'Och God, zitte gij d'r op.'"

Vandaag ginne kraant

In de wienter kan 't sommetije nie bekwaom zijn om op straot te komme. En ge zul t'r dan toch mar dur motte. Bevobbeld om de kràànt rònd te brenge. Pjir van Triene von 't ne kjir te gek. IJ zaàg z'n eige op dieje kwaoie morge aol meej al z'n kràànte dur de snjiw sjouwe. D'r wààr wezelek gin durkommen aon.

”Trien,” zeej Pjir tege z'n vrouw, ”ik blijf vandaag aon de wààrf.”

”En aol die mèense mar wachten op de kràànt? Da kunde ze toch nie aondoen, eej!”

”Daor ààr ik nou nie aon gedocht,” bekende Pjir. ”Mar ik weet 't goed gemaakt. Ik gaon overal wel zèège, da't vandaag gin weer is vor de kràànt.”

En daor gieng Pjir uis aon uis over 't dùrp.

Gevogelte

Wij kregen ne kjer vekaànsiegaangers. Oòns moeder ààr aon Loerdes gewiest en daor wààr ze twee jonge meide teegekonne. Ze wààre zo'n bietje blijve schrijve aon mekaore en op n'n zondag in augustus bleve ze bij oòns ete. Oòns moeder ààr lekkere nierkessoep gemaakt en gezùrgd vor bliende vienke bij d'èèrpels.

"Wat eten we eigenlijk?" vroeg jin van die meide.

"Oòn," zeej ik, "bliende vienke."

Vedder wier daor nie mjir over gepraot.

Toen de twee meide 's aoves naor de trein gienge, zee 'r jin: "Bedankt voor de heerlijke maaltijd, speciaal voor het gevogelte."

Ou-d-oe eige dan mar goed.

Puts kacheltje

Sommigte mèènse worren 't nie mjir zo goed wannjir ze bier op krijge. Lùster mar 's wa Sjaorels overkwààm. IJ ààr al jil d'n zaoterdaggenaoved vandege zitte teste, toen 'r jintje aon de toog n'n bak begon te vetelle over n'n valelm.

"Witte oe z'in Bels n'n valelm noeme?" vroeg-t-ie aon de Sjaorel.

"Al slaode me dwood," zeej ie.

"n Butsklak," zeej de grappemaoker en ij von z'n eige zo leutig, dattie keiààrd begon te lache.

Ik merkte wel, da Sjaorel z'ne frang nie jimmaol wou valle. Sàànderdags uit de leste mies zààg ik de Sjaorel wir. Ik worden 'm aon iemaand vraoge: "Witte wa z'in Bels zèège tegen n'n valelm?"

IJ liet d'n ààndere nog nie jins raoje.

"n Puts kacheltje," zeej de Sjaorel.

En ij von 't leutig, da'k toen 's artelek begon te lache.

”Hij was een smokkelaar ...”

Aoike ààr al ze leeve gesmokkeld. Aon de Lange Schouw ieuwe de kemiezen 'm ne kjir aon.

"Aoike," zeeje ze, " wa zijde toch meeje 'n klein karreke."

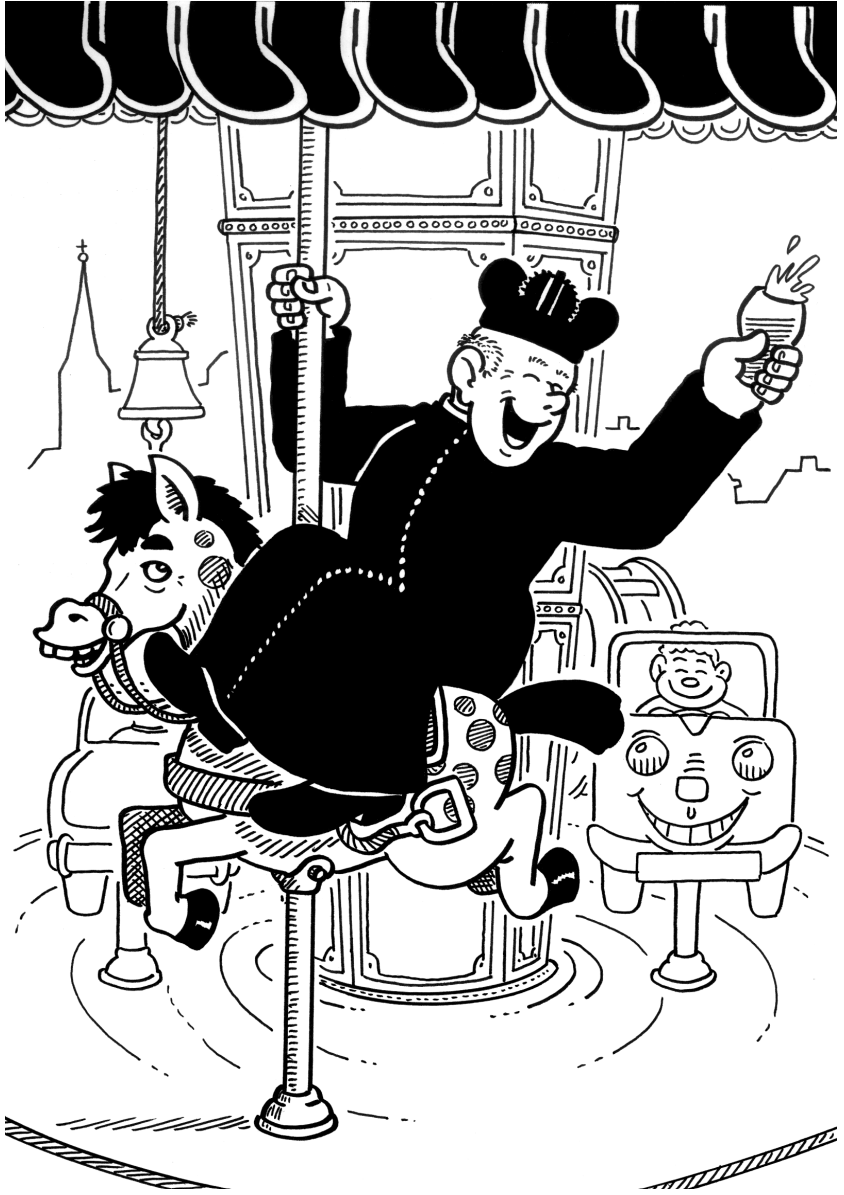
"'n Klein karreke," woiede Aoike, "oe zo 'n klein karreke? 't Is vuste grwoot, waant gullie egg't gezien."

'n Speciaole keel

N'n boer kwaàm ne kjir bij d'n dokter en ij zeeje: "Dokter, kèkt's in m'n keel, agge wult."

D'n dokter keek en keek, mar ij zààg niks.

"Nou edde zuvvel geljird," zeeje diejen boer, "en ziede gij da dan nie? Daor is 'n jil boerderij dur gegaon."

Kermis op 't durp

Sommigte pestoors zijn nie mals. Bij òòns tweej dùrpe wijer emme z'r jintje die t'r ok wa van kan. Sondags vor de kermis wààr aolleman in de kerk gelijk wakker, toen ie op de prikstoel zeej: "Ne zaoterdag is't wir zo wijd. Dan is't wir kermis. En manne, lùster naor mijn. Ik oop dagge van 't jaor zult zuipen as bjiste."

D'r kwààm gelijk geroezemoes in de mannebàanke.

"Jao manne, ge wor 't goed," riep de pestoor, "ik oop, dagge zult zuipen as bjiste. Die wete temienste wannjir z'op motten ouwe."

't Oog

Aolleman wies da Theo, d'n ober aon't station, 'n glaozen ôôg ààr. En aolleman wies ok da Theo 'm gèère luste. 't Kon gebeure, da-t-ie op de laoten aoved afgelaoje thuis kwààm van z'n wààrk.

Op jin van die aovede wààr 't wir zo wijd. Theo liet z'n eige op z'n bed valle. En d'n ààndere morge merkte-n-ie pas, dattie z'n vekjird ôôg in 'n glas waoter ààr gezet.

'n Laote duif

Bij òòns in de straot won Toon van Pieta's, ne zeun van Nil van Nille. 't Is n'n echten duivemelker. Van de zomer vroeg Toon aon mijn of ik gin zin ààr om bij zijn op 't kot duive te komme lette. Ik von da vor ne kjir wel leutig.

De duive kwààme over 't algemjin nie slecht. Mar de duif waor ie aolles van vewacht ààr, wou mar nie op de klep valle. En da wààr al d'n derden zondag zo.

Toen aol d'àànder duive al biene wààre, wier de Toon òòngedurig.

”Zou ie echt nie mjir komme?” vroeg ik.

Toon begon gemjin te gromme.

”Ik raoi 't 'm stààrk af,” zeej Toon, ”òòns Pieta maok op z'ne tijd gèèren 'n pan duivesoep.”

Stoeferke

Bij òòns tenne de straot is n'n stadse komme wonne. IJ won toch zo gèèren op d'n buite, worden ik 'm pas nog vetelle. En ij voel z'n eigen ok 'n bietje boer. Fleeje nao-jaor eej-t-ie zelfs 'n koei opgedaon. Ze kreeg n'n naam: Frida. Frida lwoop bij zijn achter in d'n of op 'n grasveldje. Z'nen overbuurman ààr 'm lest daarover aongesproke.

”Ge mot wa piendraod ròònd jouw weike spanne. Vor g't wit zit de stier van boer Fràànken op oe koeike. Daor zal 't jong bjisje nie op bekomme.”

Diejen stadse wies nie zo gààuw aon piendraod te komme en dus leej mar 'n laoke over Frida's. En nou wààr ze giestere toch kwijt. Goeie raod wààr duur. Aon aolleman vroeg d'n beste vèènt of ze Frida's nie gezien ààre. 'n Koei meej 'n laoke over d'r lijf.

Eindelek wààr t'r nuuws. De post kwààm 'r meej aon.

”Achter 't boske bij Fràànkes lwoop wel 'n koei, zòònder laoke, mar meej 'n stoeferke in d'r gat.”

Ik docht agge ziek waar

Merie kwààm Sjokes bij de slachter tege.

”Ik docht wezelek dagge ziek wààr,” zeej Merie en ze trok ’n bezùrgd geziecht.

”Ikke ziek, oe komde daorbij?” vroeg Sjoke.

”Nou,” zeej Merie, ”ik em oe vanmorge nie bij d’n dokter gezien.”

Tange genogt

Meej Sienterklaos kreeg òòns Merieke van d’r peettaànte ’n mwooi ààrmbààndje mar ’t wààr ’n bietje te grwoot. D’r neef ààr nèt ’n dwoos vol meej tange kedo gekreege, dus die gieng gelijk aon’t wààrk. IJ pakte tang nao tang. Toen z’n vaoder daor zo op ston te kijke, zeej ie: ”A’t meej jouw tange nie lukt, emme altij de buurvrouw nog.”

Fraans-Jozef en de sjit

Gezul mar op 'n dÛrp wonne en Frààns-Jozefjitte, dan lachte nie mjr. De Frààns-Jozef die ik al van kleins af aon ken, eeg-'t ok gewete. In de bewaarschool kreeg ie 't al flienck te veduure en toen ie uiteindelek zo'n jaor of vèftien wààr, peste z'm nog altij. En ij wou 'r zo gèere bij worren, eej.

Vor de kerk stonnen iederen aoved wa nozemachtige jongeskes, angjongere zogezejd. Frààns-Jozef gieng daor wel 's bij staon, mar ij kreeg gin aansluiting. Tot ie op 'n idee kwààm. Die mannekes ààren 't avvetoe over lekker spul da ge kon rwooke. Ze deeje daor jil gewichtig over, over dieje sjit.

”Kunde gullie mijn wa van da spul levere?” vroeg Frààns-Jozef. ”Ik wul 'r netuurlek goed vor betaole.”

'n Paor keeke mekaore zo's aon en zeeje: ”Kom morgen mar trug, Frààns-Jozefke.”

't Kèèreltje moes diep in z'n portemenee vor wa van da spul. IJ draaiden 'r gelijk as n'n grwoote sjek van en ij trok 's flienck. Z'ne kop wier jist jimmaol rwood en toen wiet.

”Ik wor zo ziek as n'n òònd,” kèèrmde Frààns-Jozef.

”Da's jil normaol d'n jiste kjr,” zeeje de nozemkes, mar ze vetelden 'r nie bij da z'm gewon wa geraofelde touwkes as sjit vekocht ààre.

Gemjin dienk

Vroeger gienge ze aon Wouw om te bidde vor d'Eilig Appelonia tege de tààndpijn. 'n Vrouwke uit Nipse verzonk al weekelang van de pijn. Ze beloofde bij 't beeld van Appelonia's in de kerk van Wouw, dass ne gulde zou geeve, asse mar van de pijn af wààr. Ze doow twee kwartjes in d'n offerblok en ze gieng aon ruis.

's Aoves wààr de pijn gezakt, mar sàànderendags docht ze dass gek wier, zo zjir deej 't. Ze fietste wir aon Wouw en ze zeej tegen Appelonia's: "'k Wies nie, dagge zo op de cèènte zààt, gemjin dienk, dagge daor zjijt. Mar 'ier dan, ge zul z'emme, wor, die àànder tweej kwartjes.

Op d'n buiten

In d'n Aachterook wonden 'n paor ààrme boerkes, die nwoot in tel wààre. Toen 'r eindelek dan toch waoterleidieng moes komme, kwààme zullie netuurlijk 't leste-n-aon de burt.

"Och," zeej Wullemke van de Gaoper, "da sijn w'ier gewend. A g'aon de stèèrt zit, is't gewonlek aljin nog mar stròont en zeik."

De beste koei

Trien wààr 't jinnigst kiend van Sjaok en Mina Bààrg. Ze zààten 'r goed vor. Ge krààuwde ze zo gààuw nie blwoot. A Trien nog mar naor 'n manneke dùrfde te kijke, dan kreges z't al. Wie wit, wie t'r meej eullie cèente vandur zou gaon.

Dàànse wààr t'r vor Triene nie bij, toen z'ouwer wier. Da konde net dèenke.

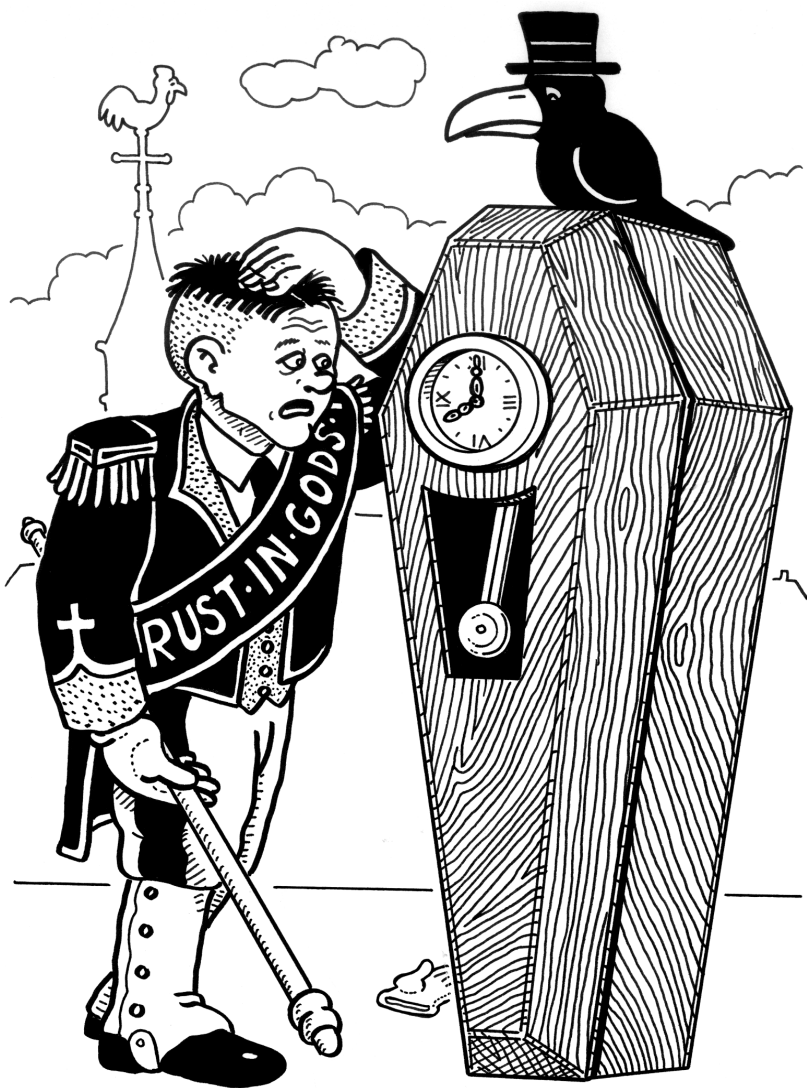
"De beste koei stao-d-op stal," zeej Sjaok.

"Jao, mar vaoder," klaogde Trien, "a t'r gin mèens wit, da t'r bij òòns zo'n koei staot, oe mot 't dan?"

Wurrom zoud't wijd gaon zoeken?

Wullem van de Wulde trouwde op z'n fjirtigste mee Tonna's, de jongste dochter van d'n buurman.

"G'oef ze nie wijd te gaon zoeken," zeej Wullem tegen z'n kammeraoje sondags uit de leste Mies. "Agge d'r schouwke kunt zien rwooken, is 't al genogt."

Wir te vroeg

Pjirke de Maaúwer wààr 's morges altij vroeg op. Atte kùster mì s'ne zwaore sleutel de deur van de kerk ope deej, dan ston Pjirke dikkels al 'n ketier te wachte. Dà wààr iedere morge 't zelfde gefoeter. "Oe is 't, kùster? Konde wir nie meej oe luie klwooten uit bed!"

Toen Pjirke begraove wier, stond de kiest al 'n alf uur gerjid aon de kerk, vor à-te pestoor kwààm.

De kùster bromden in z'n eige: "Nou is-t-ie dwood en nou eej-t-ie nog ginne krùmmel geduld in z'n lijf."

Toon, pas t'r op

Op 't Schijf wiere vroeger op 't èènd van jannewaorie, sondags nao 't fjist van d'n Eiligen Aàntonijs van 't vaarke, vaarkeskoppen vekocht.

Suus de slachter ààr 's 'n paor meraokels mwooie vaarkes in 't kot staon. 'n Week vor 't fjist gieng ie tussen licht en dùster mee 'n ljiirke naor de kerk. Bij de pilèèr van d'n Eiligen Aàntonijs klom ie aon bove, ij pakte d'n eilige bij z'n gipse bjinnen en ij zeej: "Toon, pas t'r op, eej. Ge zùrgt a m'n vaarkes gezònd blijve, àànders laot ik oe valle.

In d'n emel?

Gjirt van Triene ààr tot over z'n zeuvenstigste z'ne rug krom geworke bij de boeren in d'n omtrek. Bij de lesten boer ààr ie mjir as fjirtig jaor gewiest.

"A'k die tegenkom in d'n emel, dan gaon'k terug," zeej ie altij.

Meej termijne

Mon Neus zeej tege de pestoor in d'n biechstoel: "'k Em gestole, jirwaorde vaoder."

"Oòn," zee d'n biechtvaoder, "wa dan?"

"Stelenout vor rieken en rijve. Ge wit wel, uit de staolkàant bij boer Musters."

"'Edde berouw?" wou de pestoor wete.

"Jaozeker, menjir pestoor," zeej Mon, "mar ik zou 'r jist nog gèère klein geld van maoke."

"Kom over vjirtien daoge nog mar 's terug," zeej de wijzen biechtvaoder en da deej Mon. Vjirtien daoge laoter zàat ie wir in d'n biechstoel en ij biechtte netjes aolles op wattie op z'ne lever ààr.

Snjiw in de zomer

Merijn van de rijken Aorie wààr al ze leven vrijgezel gebleve. IJ verrekte van 't geld en d'r kwààm aljin nog mar bij. Mar op n'n dag wààr-t-ie injins jimmaol kiens geworre.

"Edde't al 's zien snjiwen in de zomer?" vroeg-t-ie aon Pietjes van de post, toen die aon de deur kwààm.

"Nie da'k weet," zeej Pietje.

"Dan motte mar 's meejkomme, manneke," zeej Merijn en ij liep naor de beste kaomer.

Daor ston 'n kiest op taofel. Merijn deej z'open en Pietje zààg, dassé stikvol meej zilvergeld zààt. Merijn graaide-n-'r mì s'n àànden in en gwooide n'n ôôp van da geld tege de zolder.

"Zie-d-'t nou snjiwe?" riep Merijn, "zie-d-'t nou?"

En Pietje wies nie wa-t-ie zààg.

Gezwore kammeraoje

De Norris en de Teun wààren altij beste kammeraoje mar asse bier op ààre, wieren 't net bjiste. Dan deeje ze niks liever as mekaore de kop inslaon.

Op ne zondaggenaoved wààr't wir zukke wààrk. De kas-telein moes t'r tussenspriengen, àànders ààren 'r dwooje gevalle.

Toen z'allebei 'n bietje bekomme wààre, zeej de Norris tege de Teun: "En toch em ik spijt, da'k oe nie kepot gemaakt em."

En daor begon 't geneuk wir van vorren af aon.

't Is blaauw ...

De pestoor vroeg aon Tinuze: "Witte wat da-d-is? 't Is blààuw en 't vliegt dur de kerk."

"Al slaode me dwood," zeej Tinus, "ik zou 't nie weete."

"Dà's Jezus in 'n blààuw trainingspak. Mar ik wààr echt nie bang, dagg't geweete zou emme. Waant ik zien oe de lesten tijd zo weinig in de Mies."

't Is nwoot goed

"Jao," bromde Nillus, "die meide van sirreworrig, 't is wa. Ze lwoope mekàànst in d'r blwoote kòont over 't straot. Mar agge d'r naor kèkt, zijde n'n viezen ouwe vùllek en agge nie kekt, zijde ziek of nog ààrger.

Geword bij de feut

Daor stonne ze: jin van de Meir en jin van de Stoof, aollebei vaste klàànt bij de Feut.

"Oe laot is't nou?" vroeg d'n jinne aon d'n ààndere.

IJ keek op z'ne lozie en zeej: "'t Lwoop teege tien ure."

"Oòns vrouwe, die emmen 't mar goed," zuchtte z'ne maot. "Die ligge nou al wààrm oònder de wol en wij motten 'ier bij Fràànze nog mienstens 'n uur of tweej, drie kou bier staon te drienke, vor dasse sluite."

'n Braandje van vor d'n oorlog

Stel d'oe eigen 's vor: de brààndverzekering is nog nie so laang uitgevonne.

De mjister vraog-d-aon 'n manneke op d'jiste bàànk: "Frieke, vertel 't 's, wa doe t'r op? Vanmorge wààrde op oe swààrkendags en nou edd'oe kemuniepak aon."

"Da kom, mjister," zeej Frieke, "omda we van de middag af motte bràànde."

Moondfiat

Ze noeme die van Bossenwoote(=Bosschenhoofd) komme Smoorfrèeters. Nou is 't gebeurd, dat 'r ne flààuwe slaoger uit D'n Bosch (= Oudenbosch) aon 'n vrouwke van Bossenwoote vroeg, of 't bij zullie nog zo smoorde.

"Njuut," zeej da vrouwke, "siens òòns mannen aommaol buite piesse, nie mjir."

'n Eks?

"Oôme Giel, màà'k meej fietse?" vroeg Nancy ne kjir lief aon mijn.

"Jaot, wùrrom nie," zeej ik, "sprieng mar achterop."

Oònderwege dròonke we limmenaode in 'n klein kefeeke bij 'n ouw vrouwke meej aor oònder d'r neus. Mi't terugkomme wààr Nancy jil stil, mar nao 'n tèdje kwààm 't 'r uit.

"Oôme Giel, wààr da nou 'n 'eks?"

Stokdoof

Driek ààr wàark gevonne op 't febriek in Roosendaol, mar jist moes ie nog gekeurd worre. 'n Vrouwke da t'r ves-tàànd van ààr, moes kijken of Driek 't goed worde. IJ kreeg 'n schelpke aon z'n ôôr en moes lùstere.

Toen 't aommaol vebij wààr, zeej 't vrouwke: "Dat ziet 'r niet zo goed uit, meneer Van Ginneken." En ze trok 'n bezùrgd geziecht. "Volgens onze meetapparatuur bent u stokdoof."

"Da, da's 't jiste wa'k wor," akkelde Driek.

Diel toch!

Meej Vastenaoved gieng Diel 's maondags in Roosendaol aon de mart en daor Ijirde-n-ie z'n Merie kenne. Ze kwààm van Nipse. Dèstags gienge ze nog ne kjir saomen op stap, waant in de Vaste konde nie gaon vrijen, eej. Thuis zeej Diel, da't gelijk goed aon wààr meej Merieje. Meej Paose zage ze mekaore wir op Kasdònkse kermis. "Diel," zeej Merie, "òòns vaoder en òòns moeder wullen emme, dagge ne zondag aon Nipse komt."

Dus reej Diel meej Beloke Paose aon Nipse. 't Wààr jil mwooi weer vor de tijd van 't jaor en Merieje vaoder zààt op z'ne stoel buiten aon 't straot, toen Diel aon kwààm fietse.

"Kom jist mar 's bij òòns in d'n of kijke," zeej ie tege Diele.

Diel kuierde meej achter 't uis. Ier en daor kwààm al wa gewas op.

"G'ed oewen of al vroeg in 't zaod gedaon, zien 'k," zeej Diel.

"Jao," zeej Merieje vaoder, "mar gij òòns Merie ok."

Suuske Zeppos

't Wielersezoen lijkt dan wel afgelwoope, mar bij òòns wor t'r nog volop gefietst. Overal aon wiskàante van de grèèns zijn d'r week in week uit veldtoertochte en bienekort kunne w'in Uibàarge, in Esse, Kalmtout, Loenout en Mèèr en noem mar op naor beste veldrijers van jil de wèèrreld gaon kijke.

Toen't bij òòns op de Pin 'n maond of wa geleeje toertocht wààr, moes ik dèènken aon Suuske Zeppos. Flee't jaor emme w'm op de Wuldert wieste begraove. IJ is net gin sèsteg geworre, Suuske. Eigelek jitten ie Frààns van Tillo, mar aolleman zeej Suuske Zeppos tegen 'm, omdat ie as twee drùppels waoter leek op kappetein Zeppos, ge wit wel uit die Belze tillevizieserie.

Suusken ààr op de Wuldert 'n kefeej. Al zolaang a-diederjin wies, jitte da kefee *In 't Kruis*. Tot a t'n brouwer op 't kefeejraom meej grwoote letters dieje naam liet schildere mì taor òònder de woorde *Bij Odette*. Zo jit de vrouw van Suuskes.

Odet van Suuskes stikte mekàànt van kwaoiegèd, toen se da lààs: *In 't Kruis Bij Odette*.

”Weg mì ta schandaol!” mot se geroepen emme. Van diejen tijd af jit 't kefeej 't *Pedalleke*, waant 't wààr toen al mjir as 20 jaor 't kluplokaol van de toerklup 't *Goei Vezet*.

Zo 'n jaor of tien geleejen em ik nog 's meejgedaon aon 'n veldrit in de Wulderse Duine. Aon de start ston ik nie slecht, op de tweede rij, flak achter Suuskes. Die ààr 'n allef uur van te vore nog bier staon te tappe en d'r avvetoe ok nog jinne meej gepakt, kwestie van goeie vriende blijve meej oe klàànten, eej. En nou ston ie as ne grwoote voraon in't vetrek, aon de start zèège z'in Nederlàànd op de mjiste plekke.

Ik docht a'k daor goed ston, mar laot nou Suuskes d'r mì te start gelijk z'ne ketting aftrappe. Wij wààren aollebei gelijk gezien.

"Nie opgeve, Gieleke," riep Suuske en mì s'n tweeje gienge wij in d'achtervolgieng. Ik merkte wel, da Suuske nie jimmaol in vùrm wààr. Al nao jinne rònde begon ie ljillekers te vangen en in n'n bocht gieng ie zo mar injins tege de vlakke. Ik zààg gelijk da Suuske nie goed geworre wààr. IJ lààg daor t'ijge as 'n postpèèrd en ij liep ok 'n bietje blààuw aon.

D'r kwààm al gààuw wa follek bij staon en jintje zee 'r: "We zullen 'm bij Raf van der Liende bienebrenge. Die wond'ier pal aon't parkoer."

De Raf wààr toen nog voorzitter van de Wulderse toerkloop en ij ààr pas 'n mwooie villa laote bouwe aon n'n bosràànd in de Wulderse Duine.

Affèn, wij brochte Suuskes bij de Raf biene. De vrouw van Raffè, Ammelie, begon gelijk te parremeteere en ze zeej: "Ik bel jist d'n dokter en dan bel ik naor Odette da te Suus ier bij òòns in de bàànk ligt."

Nao 'n ketier kwààm Odet lààns de sèère de villa biene en ze keek overal ròònd. Oònderwijl lààg Suuske Zeppos daor stillekes te kreune, ij wààr nou jimmoal wiet uitgesloge. En Odet mar kijke.

Op lest zeej ze tegen Ammelieje, de vrouw van Raffè: "Ik wies nie a gullie ier zo schwoon zààt te wonne."

Aàrm Suuske mar ij ee g't toch nog eve vol g'ouwe.

Pindùrp, november 2003

Meneer van Mientjes

Nie wijd bij òòns uit de buurt eej 'n tedje geleeje ne schipper die wa te veul op ààr, 'n brug over de Mark geramd. Die brug wier gelijk afgeslote vor aolle vekjir. De fietsers en voetgangers wieren overgezet meej 'n nwoodpòontje, de rest moes kielemeters omrije. Oònderwijl gieng de brug vor wel 'n maond in de ripperaosie.

Dad eej wa gewiest mì ta pòontje. 't Wier bemand dur jinne die al jaore nie geworken ààr: Koos van Mientjes. IJ jit zo omdattie 'n jaor of tien vekjirrieng g'ad eej meej 'n zeker Mientje. Toen z't uitmaakte, wààr ze biene de korste kjiirre getrouwd meej 'n broer van Koze, zullieje Kees. Ge begrep wel, da Koos kwaod wààr, toen s'm Koos van Mientjes gienge noeme. IJ voelde z'n eige d'r gèèf meej gepest. Z'nen echte naam, Koos van de Liendelwoof, wààr gààuw vegeete. Mar da's 'n jil àànder veraol.

Toen de brug kepot gieng, moes Koos van de sociaole dienst aon 't wààrk. Dà wààr vor zijn jil wa-d-àànders as d'n godsgàànseleken dag over de brugleunieng angen en kriengeskes in 't waoter tuffen. Van 's morges zesse tot 's aoves negene moes Koos z'n klàànte weg en weer vaore. Op de middag moog ie tweeje ure schove, dan kwààm 'r iemaand van de previensie om 'm even af te losse.

D'angjongere van 't durrep ààren nou 'n nuuw vezetje. Ze liete d'r eige jin vor jin dur Kozen overzette, of ze prebeerden 't toch. Koos wier da rap moei netuurlek

"Da mot mar 's gedaon zijn," riep ie nao 'n paor daoge.

"Agge nou nie opoudt meeje oe geklwoot, mieter ik jullie aommaol in de Mark."

IJ zou 'rtoe in staot gewiest emme, a g't mijn vraogt. Die angjongere dierve nie mjir vor de flààuwe kul de pòont op, mar ze bleewe wel bij de brug ange. D'r viel altij wel wa te beleewe. En 't wààr mar nie leuteg ok om Koze tegen z'ne zin aon 't wààrk te zien. Ok bejaorde en mèense die nao 't eete nog 's ròndkuierde, kwààme naor Koze gesjouw kijke. Zodoende ston Koos nao 'n paor weeke zowà-d-op òònploffte.

En toen is't gebeurd, a t'r ne moterrijer aon 't pòontje kwààm. Die ààr veul aost en ij vroeg aon wa jonge gaste, of de vèent van de pòont 'm messchien nie over zou wulle zette bij wijze van uitzònderieng. Die gaste rooke vuur. Nou zumm't gaon beleewe, zulle ze gedocht emme.

"Och," zeeje 'r jinne, "agg'aon menjir Van Mientjes jil beleefd vraogt, of-t-ie oe over wult zette, dan doet ie da wel. IJ is nie van de beroerste, dieje menjir Van Mientjes."

Dus toen Koos z'n pòontje aonleej, stapte de moterrijer op 'm af en ij zeej: "Meneer Van Mientjes, mag ik wat vragen?"

Wijer kwààm de kèèrel nie. Koos wier me daor toch kwaod.

"Gij meej oe Van Mientjes! Maakt agge weg komt, of ik pak oe bij oe flicker meej moter en aol en dan gaode de Mark in!"

Aol 't vollek aon de kàànt lààg dubbelt. Mar dieje moterrijer wies nie, oe gààuw attie 'r van dur moes gaon. IJ zal nie begreepen emme, wùrrom a Koos zo begon op te pijpe.

De brug is nou wir gerippereerd en Koos eej vast wààrk. IJ mag bij de previënsie meej elpe meej bizamratte vange.

Schellen is nie netjes

Schellen is nie netjes, emme z'òòns altij geljird. Mar dan zijn d'r veul mèense dikkels nie netjes, a-g't mijn vraogt. In't dialect kan 'r sommetije ok lekker gescholle worren, eej. Bij òòns in West-Braobàant gebruike we meschien wel scheldwoorde die g'in ààndere dialecte nie tegekومت. Lùster mar 's.

tietei – letterlek betjikken tietei 'ei van 'n kip', wij zèège 'tiet' tegen 'n kip, eej. A we schelle bedoelen we meej 'n tietei n'n geweldige suffer, daor is gin vorbeeld van.

droel – Kende gullie da woord? 't Wor gezeejd van 'n onnwoozele of van iemaand waor de niks van oef te verwaachte, ij wit niks en ij kan niks. Da's n'n droel.

ollewaai – Da wor gezeejd van 'n 'wispelturig vrùmmes'; ze waai meej aolle wiende meej; 'n ollewaai is ok 'n vrouw die aon jinne màànskèèrel nie genog eejt, a ge begrept wad ik bedoel.

oesem – N'n oesem is n'n dur en dur gemjéene kèèrel, jinne die over lijke gaot, n'n kriemeneel zogezeejd.

kluivenduiker – Da's n'n onàandige, die ta van z'n eige nie in de gaoten eejt.

zjivverèèr – Da's ne zeurpiet; 'zjivvere' wul bij òòns zèège 'leuterpraot vekwoope'. In Aàntwààrpe zèège ze van ne zjivverèèr: "IJ vekwoop zjivver in pakskes." Mar 'zjivvere' kan ok betjikkene 'nwoot z'ne mòònd kunnen ouwe' of 'kwiele'. A-d-iemaand kwielt, lwoop 't waoter uit z'ne mòònd. Om 't veraol jimmaol af te maoke: 'zjivvere' zèège wij ok tege 'nie al t' ààrd regene'. 't Kan bij òòns wel 's staon te zjivvere.

òòntigen òònd – Da's n'n onvorstelbaore viespeuk; 'òòntig' betjikken 'te vies om aon te pakke', 't is - à'k 't goed em - afkomstig van 'honteux', 'n Frààns woord vor schààndelek.

klapstèèrt – We bedoelen iermee ne 'klikspaon' of 'n 'klappei'

soepele badgast – Ik vien da jin van de mwooiste scheldwoorde die w'emme. Volges mijn kom 't in jil Braobàànt vor, mar is 't aon uitsterve. Ne soepelen badgast is bij òòns ne vremde snuiter of jintje waor ge niks mee j kunt begiene.

sjappie – Dad is zoveul as ne schwooier. A-d iemaand in ouwe of vesleete kljirre ròndlwoopt, dan zèège wij: ”ij lwoop t’r sjappig bij.”

Ge wor ’t wel, eej. Schelle is wel nie netjes, mar ’t kan toch leuteg zijn en ’t leever jille mwooie woorden op. Wa gullie?

Inhoud

Om te begiene	5
West-Braobaanse spreekwoorden en uitdrukkinge	7
Veraoltjes	33
Jist iets uit d' ouwe dwoos	34
'n Grwoot pak	35
D'n dokter kwijt	37
Alcol is n'n slechten dostlessen	38
Gastels rib	38
't Is toch jullie koei	39
Meria elpt altijd	40
Uit 't ei	41
IJ is echt overal	42
Vandaag ginne kraant	43
Gevogelte	45
Puts kacheltje	46
"Hij was een smokkelaar ..."	47
'n Speciaole keel	47
Kermis op 't durp	49
't Oog	49
'n Laote duif	50
Stoeferke	51
Ik docht agge ziek waar	52
Tange genogt	52

Fraans-Jozef en de sjit	53
Gemjin dienk	54
Op d'n buiten	54
De beste koei	55
Wurrom zoud't wijd gaon zoeke?	55
Wir te vroeg	57
Toon, pas t'r op	58
In d'n emel?	58
Meej termijne	59
Snjiw in de zomer	60
Gezwore kammeraoje	61
't Is blaauw	63
't Is nwoot goed	64
Geword bij de feut	64
'n Braandje van vor d'n oorlog	65
Moondfiat	65
'n Eks?	67
Stokdoof	68
Diel toch!	69
Suuske Zeppos	70
Meneer van Mientjes	73
Schellen is nie netjes	76